

SYLABUS MODULU

OCHRANA ROSTLIN

Podkapitoly:

Choroby a škůdci rostlin a jejich ochrana

Škodliví činitelé u trávníků – choroby a škůdci; plevel

Garant modulu: Ing. Bohumír Cagaš, CSc.

Přednášející: Ing. Ivana Šafránková, Ph.D.,
Doc. Ing. Hana Šefrová, Ph.D.,
Ing. Stanislav Hejduk, Ph.D.

Rozsah výuky: 16 x 45 min.

Cíl modulu:

Cílem předmětu je **rozšířit** znalosti předmětné skupiny účastníků z oblasti biologie, morfologie a ekologie virových, bakteriálních a houbových původců onemocnění rostlin, respektive poruch jejich metabolismu a s charakteristikami jejich symptomů. Obdobný je cíl týkající se škodlivého působení živočišných škůdců na rostliny. Pozornost je zaměřena na morfologii hmyzu, způsoby jeho rozmnožování, vývoj a symptomy. Část tematiky je zaměřena i na škodlivost vybraných druhů obratlovců. Ve speciální části budou účastníci podrobně seznámeni s nejrozšířenějšími chorobami trav a trávníků, způsoby prevence, přímé ochrany a integrované ochrany. Zvláštní pozornost je věnována

problematicke morfologie, biologie a ekologie plevelných druhů a možnostem prevence jejich výskytu, dále způsobů jejich přímého mechanického a chemického potlačování.

Vstupní předpoklad znalosti účastníků:

Středoškolské vzdělání v oblasti agronomie, zahradnictví, příp. Bc-studium v oblasti zemědělství a přírodních věd.

Návaznost modulu:

Předmět navazuje na modul „Trávníkářství“.

Obsah modulu:

- základní pojmy v ochraně rostlin, poruchy a poškození rostlin, abiozy, symptomatologie
- charakteristika virů a bakterií, způsoby rozmnožování a infekce, jejich projevy a působení na rostliny
- houby – charakteristika, způsoby rozmnožování, přenosu, symptomy, specifika jejich vlivu na rostliny
- hmyz – základní morfologické charakteristiky, specifika rozmnožování hmyzu a jeho vývoje. Škodlivost hmyzu, škůdci rostlin a projevy; predátoři, parazitoidi
- živočišní škůdci ze skupiny obratlovců
- abiotiční původci stresových poruch trávníků, chemické agens, fyzikální agens, fyziologický agens, mechanický agens
- infekční onemocnění – viry, bakterie, houby. Jednotlivé choroby – příznaky, vývoj a šíření, ochrana, mykorrhiza
- ostatní onemocnění trávníků – listové skvrnitosti, ohniskovitost trávníků, háďátka, listová sněť

- jednoděložné plevely (pýr planý, ježatka kuří noha, lipnice roční),
dvouděložné plevely (hluchavka, heřmánkovce, kokoška pastuší tobolka,
rdesno, svízel, rozrazil, bolševník, bršlice kozí noha, pampeliška aj),
obecná charakteristika a ošetřování herbicidy
- zásady integrované ochrany travníků
- biologická ochrana travníků
- specifika chemické ochrany travníků (legislativa)

Doporučená literatura:

- Cagaš, B., Macháč, J.: Ochrana travníků. Vydavatelství Kurent s.r.o. České Budějovice 2005, ISBN 80-903522-0-0
- Kohout, V.: Plevely polí a zahrad. Agrospoj, Praha 1997, 235 s.

Seznam literatury bude aktualizován na webových stránkách projektu.

Vypracoval: **Ing. Bohumír Cagaš, CSc.** (OSEVA PRO Praha, Výzkumná travníkářská stanice Rožnov – Zubří)